

MORTUL ROMAN

Nr. 15. — DUMINICĂ, 8 IULIE 1901.

20 BANI NUMÉRUL

DIRECTOR, I. L. CARAGIALE

Doamna Smara și Badea Cârțan, auzind că celebrul Li-Hung-Ciang este de origină română, merg să-i facă o vizită solemnă.

Badea Cârțan: „Apoi, să trăești Măria-Ta, am priceput, mă rog, din gazetele noastre cumcă ești de viță daco-roman, și am venit, mă rog, cu borecasa să te grătulăm!”

Li-Hung-Ciang dă din cap în semn că nu pricepe.

Doamna Smara: „Ei! haide! geaba te faci!... Ce mai umbl'cu moșturi?... nu te mai face chinez!”

Înfiorătoarea și îngrozitoarea și oribila dramă din str. Uranus

Nu știm dacă „Moftul Român“ are vreo trecere în fața cititorilor, dar suntem convinși că e bun la Dumnezeu. În numărul din urmă, am fost făcut apel la Sf. Karkaleki, patronul gazetarilor români, să pună o vorbă bună pe lângă A-tot-țiitorul, rugându-l a ne trimite în această *morte saison*, dacă nu vreo duzină de mici scandaluri, măcar câteva cazuri de ciură, măcar o calamitate publică sau un cataclism, un mare scandal cosmic, fără de care presa română rămâne leșinată detot.

E drept că bunul Creator n'a ascultat în întregime rugăciunea lui Sf. Karkaleki; ciurma n'a venit, calamitate publică sau vreun cataclism nu s'au arătat; dar tot nu ne putem plânge că puterea dumnezească n'a ținut deloc seamă de exigențele presei române.

Căci, iată că, îndată după apelul ce l-am făcut către sf. nostru patron și după intervenția acestuia în favoarea noastră, Dumnezeu ne trimise oribila dramă din strada Uranus, dramă menită să rămână în analele criminologiei universale, după ce va fi înviorat leșinata presă română măcar pentru o lună de zile.

O lună! o lună întreagă salvată!
Ascultați țigănușii pe stradă:
Drama din strada Uranus!
Nouă destăinuirii asupra dramei din strada Uranus!
Adevărul asupra dramei din strada Uranus!
Portretele eroilor dramei din strada Uranus!
Epilogul dramei din strada Uranus!
Mama dramei din strada Uranus!
Fratele dramei din strada Uranus!
Fidanțatul dramei din strada Uranus!

Justiția în fața dramei din strada Uranus!
Societatea în fața dramei din strada Uranus!

Adevărul adevărat în privința dramei din strada Uranus!
Sfinte Karkaleki! patron al presei române, roagă-te la bunul Creator, să ne trimită curând altceva, ca să isprăvim odată cu:

Toate mofturile în privința înfiorătoarei și îngrozitoarei și oribilei drame din strada Uranus!

LUCA

ULTIMA ORA

În momentul de a pune sub presă, reporterul nostru special află chiar dela nenorocita victimă a îngrozitoarei drame din strada Uranus, că ea nu s'ar fi si-

nucis de bună-voe, ci că o mână criminală, al cărui nume ne scapă încă, dar care desigur grație neobositului și inteligentului jude de instrucție J. Th. Florescu, va sfârși prin a fi descoperit, i-a pus pumnalul în mână, obligându-o să și tragă în inimă o lovitură de revolver.

Nu ne 'ndoim un moment de imparțialitatea și zelul justiției noastre și sperăm că ea va descoperi lucruri cu deosebire senzațională privitoare la această groaznică, fioroasă și oribilă dramă din Strada Uranus, care a emoționat atât pe acei cari citesc „Moftul Român“ cât și pe acei cari nu'l citesc.

CIUMEI

— CRONICA A LA MARION —

De când Ciurma e aproape
De 'ntristare mămbet krup,
Nu fiind'o să mă 'ngroape,
Ci mi-e dor de cantalup.

Cantalup, roadă divină,
N'o să te mai gust d'acum,
Căci infama carantină
Te-a oprit pe mare 'n drum.

Ciurma! Dac' aș fi ministru,
Vai de măculița ta,
Peste Dunăre și Nistru,
La moment te-aș expulza.

Însă nu sunt la putere,
Ciumo, ai noroc să treci
Peste-a noastre frontiere...
Treci, dar repede să pleci!

Treci și ia pe mama goacră
S'o duci tocmăi în Egipt,
Căci imi face viața acră,
Traiul, vai! mi 'l face fript.

Și mai ia, Ciumo, cu tine
Pe meschinul cărciumar,
Creditor fără rușine
Și persecutor barbar.

Cruță însă abonații
Ce susțin „Moftul Român“,
Ei sunt fala aștei nații...
Cruță-ți. Obligat rămân...

DELAMIDIL

BRAȘOAVE

(Correspondență particulară a Moftului Român)

Brașov, 1 iulie 1901.

După ce „chibritarii“, așa li se zice aici în bațjocură vameșilor români, ți-au scotoicit culșrul și buzunarele, ca nu care cumvă să treci în țara unguroască vreo-o țigare de tutun sau un Lăț de chibrit din România (astea sunt articolele al căror export o mai riguros supraveghiat), iată-te la Brașov.

Esti pe pământ străin, și, totuși, nu ți vine de loc să ții hangul postului Crețeanu care a spus că:

Nic pânea cât de roa
Tot mai bine 'n țara mea!

căci, în adevăr, pânea de la Brașov, delicioasă, te face să uiți îndată pânea, dealtminteri destul de bună, a brutăriei cooperative „Viața“, al cărei mușterii oram în București.

Brașovul!... Nu cred să fie pe lume oraș care să ți dea mai prototipic idea vetei de provincie cu tabieturi invariabile, cu acelaș neclintit spirit conservator aplicat și la oameni și la lucruri.

D'o jumătate de veac, Brașovul a rămas acelaș: pe șindrila vechilor case crește mușchiul verde, respectat cu sfințenie, iar construcțiunile nouă cari se fac sunt tot cu șindrila și în acelaș stil, lipsit de orice ornamentație, simplu și solid.

De la gară pînă în oraș, birjile greoaie cu coviltiruri se deosebesc de corabia lui Tata Noe numai într'atât că, în loc să plutească pe valuri, merg încetinel pe un pavaj îngrozitor, încât — ajuns la destinație — trebuie să mulțumești Cerului că nu te-a apucat vreo incurcătură de mațe.

Oh, pavajele din Brașov! Inchipuți-vă o ploaie cu piatră cubică, și unde a căzut de sus acolo a rămas piatra, niminui nu i-a trecut prin gând să le puie la front, să le rânduiască în chip de pavaj, așa cum se face în cel mai... mizil oraș din lume.

Deunăzi — absolut autentic — vîd o neobișnuită îngrămădire de oameni pe piața din jurul Rathaus-ului. Ce era? Un urs cu coadă? Un om cu două capete? Un ungar filoromân? O unguroaică slabă și anemică? Nu. Niciuna din aceste minuni nu atrăsese acea aglomerație de curioși. Minunea era că se pavă cu asfalt o bucată de vreo câțiva metri și, desigur, faptul era așa de extraordinar încât lumea se strînsese și observa cu interes palpitant cele mai mici mișcări ale lucrătorilor.

Am ținut să comunic acest incident ca să se știe că — în sfîrșit! — pavajul, această misterioasă problemă, a cărei soluție ai căutat-o zadarnic cei mai profunzi cugetători ai omenirii, în sfîrșit, zice, pavajul a fost inventat și la Brașov! De la descoperirea pavajului pînă la descoperirea cărmei balonului nu mai e decât un pas; înainte, Brașoveni!

Neajunsurile pavajelor antediluviene ale Brașovului devin o adevărată calamitate în timpurile... diluviene. Căci un potop în toată puterea cuvîntului s'a abătut asupra Brașovului. De cinci săptămîni, în bucata de cer care acoperă Brașovul par'că s'au instalat o sută de regimente de pompieri, pentru a stînge zece vulcani în erupțiune: atîta apă curge de sus. Dacă m'aș fi făcut negustor de umbrele la Brașov în aceste ultime cinci săptămîni, știu c'aș fi câștigat parale bune!

Din nenorocire, nu mi-a venit în gând să întreprind acest soi de comerț, așa că ploaia asta imi schimbă în chip neplăcut programul scurtei mele vilegiaturi.

Luna de concediu pe vară pentru un biet gazetar e o adevărată lună de miere. O lună de libertate intelectuală: un secol de fericire! Să nu scrii nimic altceva decât cărți postale ilustrate cu „Gruss aus Kronstadt“; să uiți pentru o clipă mizeriile politice și mizeria financiară a țării tale; să n'ai altă preocupare decât a înghiți zilnic cât mai mult oxigen, ca să ai de unde respira la București; să te izolezi treizeci și una de zile în propriul tău suflet, ca un Robinson în „Cronica“, pardon, în insula lui, — iată visul desmierdat unsprezece luni de către toți nesferioșii cari sunt osîndiți de soartă să ți vîndă, în trei ediții pe zi, ce ai mai scump și mai ideal în inimă, în sărmana lor inimă năclăită de cernoală!...

Ei bine, știți ce-a devenit această visată a mea lună de miere? O lună de bore! O vulgară lună de bore, pentru că n'am ce să fac altceva decît să beau și să citesc.

Dar ce să citesc? Aici e-aici.
Ungureșto știu atât încât să nu confund în gări pe „Forliak“ cu „Nök“; iar în ceea ce privește nemțoasca, pot spune cu destulă eleganță unui prieten „ich habe die Ehre“, s'ad chelnerului „noch eine Flasche Bier“. Cu aceste vaste cunoștințe, aș da, evident, dovezi de oarecare curaj citind *Neue Freie*

Presse saü Magyar Szö. Deoi, pöntru oä n'am venit aici ca sä speriiü lumea cu curajul meu, caut sä më dedaü la citirea gazetelor româneşti.

— Chelner, o gazetä românească!

— Indată, herr Doctor!

(„Her doctor“ imi zicea chelnerul, ca un profund omaj de respect, decänd i-am dat odatä cinci creştari baosiş, ceea ce pare-se pe aici e o galantime fabuloasă.)

Incântat că poate procura o plăcere lui „herr Doctor“, chelnerul imi prezintă imediat *Conservatorul*.

E unicul ziar care poate străbate peste graniţa ungurească. Toate celelalte sunt socotite de vecinii noştri maghiari ca nişte bombe de hârtie pline cu dinamită şi cu idei subversive, cari periclitează existenţa statelor ce se adăpostesc sub coroana sfântului Stefan.

E o chestie care ar merita să atragă niţică băgare de seamă din partea cărmuitorilor noştri din România. De ce nu se intervine pe lângă guvernul chesaro-crăesc ca să se lase liberă trecerea gazetelor româneşti în Austro-Ungaria? Slavă domnului, ţara asta numai de netoleranţă nu se poate plânge din partea noastră. Mii de publicaţii ungureşti, chiar pamflete în cari suntem zilnic trataţi de „vlahi“ proşti, trec nesupărate de nimeni în România; şi tot aşa trec — deşi clandestin — biletele nenumeratelor loterii ungureşti, cari ne răpesc anual din ţară câteva sute de mii de franci, încât la Budapesta s'ar putea face, de către bancherii cari plasează asemenea loturi, o foarte exactă statistică de numărul nărilor din regatul român.

Dacă ungurii tratează gazetele româneşti ca pe nişte rimători bolnavi de pneumo-enterită, să 'nchidem şi noi frontiera pentru tipăriturile lor, cari de cele mai multe ori ne insultă, ne ponigresc, spre desfăţarea ungurilor cari se îngrasă şi fac parale în ţara românească.

Dar mă tem că'n această atât de dreaptă şi de simplă chestiune intervenire oficială nu se va face. Nu mă pricep în această ştiinţă ocultă, care se numeşte diplomaţia, şi nu pot înţelege că ea trebuie totdeauna s'asculte prea-orbeşte preceptul evanghelic: dacă 'ţi dă cineva (fie el chiar ungru) o palmă, trebuie să 'ntinzi şi celalt obraz. Eu unul aş urma mai bucuros talmudul decât evanghelia: la palma primită, aş răspunde cu una şi mai sdравă, de s'ar topi slăbina pe obrazul aproapei care şi-ar permite să mă batjocorească... Dar, încă odată, mari şi nepătrunse sunt tainele diplomaţiei şi mai ales ale celei româneşti! Cine ştie ce superioare raţiuni de stat vor fi hotărât că, dacă o foare românească ajunge pînă la Braşov, înviează pe dată Mihail Viteazul, şi pe altă parte că e foarte igienic pentru noi românii să înghiţim în fie-care zi ce ne adresează foile maghiare, pe cari le savurează neturburaţi ungurii din România!

Neavând nicio nădejde în intervenţia oficială în această privinţă, cred însă că intră în căderea „Sindicatului ziaristilor“ din Bucureşti să facă demersuri pe lângă asociaţia „Othon“ a ziaristilor din Pesta, şi aş pune rămăşag că bunii noştri colegi din Ungaria s'ar ruşina de netoleranţa compatrioţilor lor şi ar pleda dimprună cu noi o cauză elementară şi strigător de dreaptă.

... Aşa dar, ne-am înţeles: la anul o să binevoeşti, domnule chelner, a da lui „herr Doctor“ să citească şi „Moftul Român“.

TARASCON.

EPIGRAMĂ

— La un Institut ştiinţific —

Am vizitat şi Institutul,
Am vizitat şi dependenţa:
In cabinet sta directorul,
In bibliotecă ştiinţa. TELOR

Omul păcii

Naşterile bărbaţilor cari au în ei simburele celebrităţii sunt precedate sau însoţite mai totdeauna de evenimente rari, ca revărsări de ape, epidemii, războaie civile sau electorale, foamete, remanierii ministeriale, stele cu coadă, etc. Unele celebrităţi ţipă şi refuză a se naşte mai înainte de a li se ghici dignitatea socială la care trebuie să ajungă; aşa încât, ca părinte, ai altăia anguri după cari să cunoşti chiar de la început vocaţiunea de căpetenie a copilului. S'a născut în timp de epidemie, fă-l sau doctor sau cioclu; a făcut când i-ai dăruit «ferocitatea», fă-l poliţaiu; n'a ţipat deloc la hotez, fă-l antisemit. Lasă-l în libertate apoi şi studiază-i apucăturile. Simte plăcere a răspîndi cu amândouă mâinile grăunţele din baniţă, fă-i loc spre bugetul ţării; striveşte fără milă insecte, sugrumă puii de găină, sparge cu plăcere sticle, pahare şi farlurii, roagă-te lui Dumnezeu să 'l facă ceva «mai mare»; plânge neconţinut şi fără motiv, fă-l poet; injură mult, fă-l jurnalist; dar să 'l plângi de milă când îl vei vedea trăgînd pisica de coadă pe perete ori pe coastă 'n sus.

La naşterea croului meu, «*omul păcii*» — erou care n'a comis niciodată un eroism — n'a fost nici foamete, nici ciură, nici năvălire de lăcuste, nici cutremure de pământ; ci se petrecea un eveniment mai mare, mai rar, cel mai rar eveniment în ţara noastră: era pace.

Ceea ce este sigur din epoca copilăriei omului păcii, e că n'a ţipat nici înainte şi multă vreme nici după naştere; apoi tot autentic este că, cu doi ani mai înainte de naştere, locuise în casa părintească a omului păcii un turc pribeag. Tatăl a tot spus mamei să se ferească de a glumi cu turcul, căci, nu se ştie ce se poate întempla; dar, pe semne, ea nu l-a ascultat. Turcul a murit, şi la doi ani în urmă mama a născut pe «omul păcii». Când a văzut tatăl că copilul nici după al patrulea an nu porneşte în picioare şi nu rupe a vorbi, s'a simţit în drept de a imputa mamei:

— Nu 'ţi spuneam eu să nu glumeşti cu turcul? Acum poftim de învăţă turceşte, ca să te înţelegi cu copilul!

Dar a mai trecut vreme şi fiul legitim al lui Iane şi al Păunei şi adoptiv al Păcii a început a vorbi româneşte. Ce ne pasă dacă s'a putut cineva înţelege cu el şi de aci încolo? căci e vreme de atunci şi fiul Păcii e azi în vîrstă în care nu li-e permis să vorbeşti decât cu respect de el.

Vrea cineva să ştie de ce omul păcii e «erou»? Iacă tocmăi pentru că e *omul păcii* şi e un eroism a fi aşa om într'o lume prea puţin pacinică. Nu e un eroism a nu 'ţi prinde mîntea cu nebunii, când îl caută prilej de ceartă şi de altceva? Ba da. Aşa dar omul păcii e un erou. Dacă-l batjocoreşte cineva, el zîmbeşte şi zice blând: «fi cuminte, băete, că 'l ruşine»; del' injură, el işi face cruce şi zice: «Doamne iartă-mă! mă umplu de păcate!»; il

latră vreun căne, el aruncă ciomagul şi se urcă pe gard: la ce să dea în bietul dobitoac?!

Iată de ce omul păcii e cel mai simpatie erou din câţi a făcut Dumnezeu în glumă. De la uşa leagănului pînă la poarta sicriului, el nu s'a supărat niciodată. O vorbă nu zice, când nevasta necăjită strigă: minţi, babacule! şi isbeşte cu pumnul în... ceafă-i.

Vîrstă respectabilă, atitudinea blîndă şi mai ales fruntea sa (altă dată foarte îngustă, iar acum prelungită peste creştea pînă la ceafă) îl înfăţişază sub aspectul unui om care trebuie stimat. Dintre profesii preferă omul păcii pe cele mai pacinice: pensionar, rentier; celelalte sunt prea gălăgioase sau prea compromise şi nu 'l convin. A fi de exemplu, director de bancă? Uf! e un supliciu să numeri bani străini fără să intri în puşcărie. Primar? N'ar putea dori, când ştie că, de exemplu, cel din Giurgiu a fost acuzat căndva că a permis contracte de schelete de greeri peloponesiaci învelite în alviţă, iar cel din Zimnicea tocmai din potrivă: fosile de alviţă în schelete de greeri. Ar putea fi acuzat şi el la rîndu-i. Politica nu 'l place, e gălăgioasă; totuşi ar accepta să fie ales ca talmăcitor de vise la Senat. El — omul păcii — n'ar turbura niciodată liniştea parlamentară. Ar vota totdeauna pentru «*închiderea discuţiei, lungirea şedinţelor, sporirea diurnei, desfiinţarea clopotelului şi introducerea pernelor şi canapelelor în locul scaunelor, desfiinţarea zilelor de lucru şi lungirea nopţilor de vară*». Atât ca program politic; încolo, el ar rămăna neclintit la postul său de talmăcitor de vise.

Cugetaţi numai că trei pătrimi din viaţă omul păcii le-a trăit dormind, iar restul moţînd; deci e practicant vechiu, pricepe rostul viselor şi le-ar talmăci excelent. Aşa, i-ar spune un d. Senator: «am visat Senat fără şedinţe, pensii fără ani de slujbă, guvern fără opoziţie», el i-ar răspunde delic: «parte se isbăndeşte, parte nu»; altul a visat că «ploua cozonaci şi caracudă vie»: i se votează concesiile de a pescui în apă turbure; altul că «ci se stricase biberonul bugetar»: să se pregătească pentru opoziţie; altul că «ţinea discursuri fără vorbe»: i se isbăndeşte.

Singurul cas când omul păcii ar lua un ton grav şi ar băga răcori în toţi colegii absenţi şi prezenţi, vigilenţi şi somnoroşi, ar fi atunci când cineva l-ar acusa că el nu e român, ci... alt ceva. El ar răspunde că s'a născut la doi ani după moartea turcului, deci e român get-beget coadă de vacă!

PINON

O POEZIE într'un pahar cu apă

Să ne închipuim că acelaş subiect ar fi tratat de reprezentanţii diferitelor şcoli ale poeziei române. Să luăm o idee simplă de tot. Să presupunem că barzii noştri şi-ar acorda lirole în faţa unui pahar cu apă şi ar cânta acest banal lichid.

Ia să vedem ce-ar eşi d'aci.

Un discipol d'ăi lui Eliade Rădulescu—mai supraviețuiesc câteva specimene fosilizate—ar zice:

O apă, volitū te cantare
Phiind-quō tu ești foarte bella,
Umanulū genū spre dillectare
Te acceptă de la Aquella
Quare din sferale celeste,
Contemplă populul aqueste!

Un poet eminescian ar cânta:

Apă! Oare-a tale unde
De ce sunt așa profunde?
Triste lacrimile mele,
Semn de negrăită jele,
Curs-ău peste unda clară
Toamna 'n asfințit de sară...
Apă! Unda'ți argintie
E oglinda vieții chiar:
Lacrimi, nestatornicie
Și nețermurit amar!

Un poet coșbucian ar spune:

Apă limpede și dragă,
Rada are chef de săgă,
Și în loc să'și spele până
Albă tocmai cum e brânza,
Ea se scaldă
'N unda caldă;
Pe când Neacău stă pe mal
Și doinește din caval!

Un poet de școală d-lui Duiliu Zamfirescu ar zice:

Ah! dați-mi cupa de porphyry,
Turnați-mi apă cristalină
De pe colina Aventină,
Unde s'alintă și suspină
Un eternat și calm zephyr
Ca un refren de mandolină.

Un discipul al marelui maestru Macabronsky ar spune:

O, apă, sapă stincă'adincă!
O, apă, adap'a fetii sete!
Senilul Chronos ne mânăncă
Ca pe chlorotică omlete...
O, apă, sapă stincă'adincă!

În sfârșit, unul din genialii poeți grupați în jurul „Moftului Român” ar cânta așa:

Nu vrem să facem mofturi și tachisme,
Dar apa nu e bună nici în cisme;
Acest metal eū nu voiți a'l cunoaște,
Căci gîtul meū nu e gitlej de broaște.
Mie turnați-mi vecinic în clondir
Apă de Oppler sau chiar de Bragadir!

...Astfel s'ar inspira poeții noștri în fața unui pahar de apă, și, așa fiind, întreb pe iubiiții mei cititori: nu sunt oare ei (poeții, nu cititorii) buni de legat?

coco

MARELE NIMIC

— POEMĂ ÎN PROZĂ —

Când rozele sunt în deplina maturitate a frumuseții lor, când aurul razelor solare se topește și se revarsă 'n cascade asupra sârmanului pământ, atunci — te naști tu!

Ești mic, dar imensă ți-este puterea!
Edgard iubește pe Elvira și e iubit,
Întors acasă, după o întâlnire cu densa,
alcoolizat de jurăminte de amor etern,
el vrea să doarmă, ca s'o revadă 'n vis.
Dar tu nu-i dai pace. Tu, calăule, nu

îngădui ca dulcea gumă arabică a somnului să lipească genele sale. Precum Mefistofeles șoptește la urechea castei Margarete: „nu te vei ruga!”, așa tu îi poruncești despotice nefericitului Edgard: „nu vei dormi!” Și bietul june nu doarme. El se sbuciumă neliniștit în patu-i și se gândește la Elvira și fumează și 'și blestemă existența!

O, turburător nemilostiv al somnului celor înamorați, oare numele tău este Dorul?

Nu! nu te chiamă astfel!

Omul politic, care străbate drumul vieții numai pe subt arcuiri de triumf; fermecătorul ritor care, cu scamatoria vorbeii lui măestrite, subjugă mulțimile—și pe el îl pișci adesea. Nici chiar de densusul nu ai respect, nici considerație!

Oare numele tău este Satira?

Nu! nu te chiamă astfel!

Perversul criminal, a cărui conștiință e ca o stradă „principală” de provincie, în care niciun felinar nu arde; bruta sanghinară care săvârșește cele mai îngrozitoare fărădelegi cu aceeași seninătate, cu care un om bun ar bea o cafea cu lapte — nici el nu poate adesea să guste odihna nopții din pricina ta.

Groază a bandiților și a asasinilor, te numești tu oare Vocea Conștiinței?

Nu! nu te chiamă astfel!

Nu te chiamă nici Dorul, nici Satira, nici Vocea Conștiinței, deși tu pricinuești nopți albe îndrăgostiților, tulburi liniștea oamenilor politici și nu dai răgaz nelegițiilor să se odihnească.

Numele tău — în veci blestemat să fie! — este... Purecele!

O mizerabil sol al Infernului, care faci din cămașa de noapte a sârmanei omeniri o chinuitoare haină a lui Nessus!

ZACHERL

Graetchen

Cucernică, cu ochii 'n jos,
Se 'ndreaptă 'neet spro catedrală;
Parcă-i un chip de sfântă pală
Cu peru-i blond, nimb vaporos.

Frumoasă-i, și sunt ispitit
Să-i spun o mic' obrăznicie;
Dar sacra-i nevinovăție
Smerit în loc m'a ținuit.

Tăcere, nervi brutali, nebuni!
Nu profanați gândirea-i castă!
Căci Dumnezeu în cer adastă
Suavele ei rugăciuni...

Oh! du-te, suflet virginal,
Și roagă-to!... Dar o, minune!
În cartea ta de rugăciune,
Zărese un colț de plic roz-pal!...

ROMEO

O zi în provincie

— Nu! așa, d-le Popescu, că aveți să scrieți impresiile ce vi le-a lăsat orașul nostru?

Astfel mi s'a adresat o gentilă domnișoară din înalta societate fălțiceneană în mijlocul căreia am petrecut o zi întreagă.

Deși sunt aproape convins că, din descrierea impresiilor ce mi-a lăsat orașul Fălțiceni, omenirea nu va trage mari foloase, că economiștii noștri n'ar putea scoate nici cel puțin soluția crizei și că, deci, alcătuesc un articol prea puțin serios pentru cititorii „Moftului Român”, m'am hotărât ca să fac pe placul gentilei domnișoare, în grațiile căreia vreau să intru, să încerc, să văd dacă nu voiți putea spuneși eu despre capitala Sucevei ceva mai mult decât a spus un Gorjan sau ori care altul Buzoian român.

Am ajuns în Fălțiceni pe un timp ploios. De la gară am luat o birje care, în schimbul a 30 de bani, m'a dus la cealaltă extremitate a orașului tocmai la barieră, unde locuște ruda mea profesorul X..., care m'a scris că stă la centru. Și a avut dreptate omul, căci la Fălțiceni și barierele sunt la centru: mahalalele la centru și centrul la mahala. Să nu credeți că fac o ironie pe socoteala fălțicenenilor, că ar fi cu toții mahalagii. Ferească sfântul! Din contra, am constatat că fiecare cetățean din Fălțiceni, face parte din societatea înaltă din... Fălțiceni. Onoare lor!

Dar să dau drumul birjarului...

Sun la ușa rudoii mele. Niciun răspuns. — A plecat la munți d. X..., îmi zise o vecină, care umplea porțița cu corpolența-i prodigioasă.

Am făcut un gest de nemulțumire, și degotele mi se crispară pe mânerul geaman-tanului.

— Puteți să lăsați la noi bagajul, îmi zise vecina cu un zîmbet grațios.

— Cu plăcere... Vă mulțumesc.

M'am dus întins la oficiul telegrafic, care era la doi pași. „Vino, sunt Fălțiceni” am telegrafiat rudoii mele.

Eū sunt de principiu să nu trag la otel în orașul unde am cel puțin o rudă.

— „A! dv. sunteți rudă cu X.” mă întrebă telegrafistul cărui-i am prezentat telegrama.

— Da...

— Perfect, îmi zise atunci delicatul împiegat, nu mai aveți necesitate să mai plătiți telegrama. Îi dau eu o notă, și dacă n'o primește sau nu poate veni, vă invit la mine. Așteptați un moment, că es și eu.

I-am mulțumit, gândind în mine, căt de cum se cade trebuie să fie acest bărbat.

Ajunși în stradă, după ce se recomandă oficianul gradul al II-lea, simpaticele mele tovarăș, mă întrebă dacă nu s' dispus să fac câteva vizite. Obiectându-i că era prea de dimineață pentru vizite, prietenul mă liniști:

— N'are-aface. Așa suntem noi aistia din Fălțiceni, nu ne cam ținem de etichetă.

Făcând câțiva pași, ne oprirăm în fața unei case galbene.

— Să mergem la madam Y... Are două domnișoare. O să petrecem de minuno.

Când prietenul deschise puțin ușa casei, prin întredeschizătură am zărit două femei în fustă, cari se strecurară iute în altă odaie, lăsând în urma lor un miros greu de bucatărie.

— Poștiți în salon, ne spuse o servitoare bătrână.

Peste un moment, veni și d-na Y... în haină nouă de mătăsică, asemene și cu cele două dudul: Mari și Mimi.

— Vă rog să ne souzați că suntem cam negligé: cu gospodăria niasta, vozi, n'ai nici timp să te mai gătești olecută.

Telegrafistul mă recomandă.

— Imi pare bine. Sunteți va să zică doctor în București, d-le Popescu?

— Da, și cred că mă voiți transfera în orașul dv.

Mama schimbă iute o privire cu cele două fete.

— Și necăsătorit?

— Da, necăsătorit.

Fata cea mai mare eși din odaie, Peste un moment se întoarce aducând o tablă.

— Poftim, d-le Popescu, mă invită d-na Y..., luați dulceațe de zarzare făcute de Mimi.

Am luat o linguriță, și tocmai când mă pregăteam să înghit dulceața d-roii Mimi, am fost nevoit să răspund întrebării d-nei Y...

— Mi se pare că cântați din voce, d-le Popescu?

— Nu cânt din nimic, am răspuns încându-mă.

— Nu! numai decât trebuie să ne cântați ceva, interveniră și cele două fete, aveți o voce atât de plăcută!

— De unde știți? Am întrebat, foarte surprins că lumea presupune în mine niște talente de cari nici habar n'aveam.

— Las că știm noi. Se cunoaște cât de colo un cavalier care știe să cânte.

— Dar nu pot. N'am cântat niciodată.

— Se jenează, zise telegrafistul, las că am să cânt eu ceva, ș'apoi ne va cânta și d. Popescu.

În picioare, cu mâna rezemată de spătarul scaunului, pe care seșea d-ra Mimi, și cu ochii în podele, oficiantul de gradul al II-lea întonă, cu o voce tremurătoare și cu patos, sentimentală romantă: *Suspine crude*.

— Acum e rândul mamei, d-le Popescu.

Am dat din umeri.

— Tot sunteți jenat? Atunci va să cânta d-ra Mari.

— Fără să fie mult rugată, d-ra Mari începă: *Privighitoarea din grădina*.

La refrenul „o noapte întregă, o noapte întregă”, cântărețea fu acompaniată de toată societatea.

Atrăși de sgomotul ce-l producea acest cor improvizat la moment, doi vecini își făcuseră apariția.

— Bună ziua, bună ziua, ziseră ei cântând pe aria „o noapte întregă”.

Toată lumea cânta, numai eu stam ca prostul și ziceam în mintea mea:

— Ce veselii sunt fălțiceni și cât de bine știu ei să petreacă!

Mă uit la ceas. Era ora prânzului.

— Să-mi dați voie să mă retrag...

— Nu! nu se poate, interveni telegrafistul, sunteți invitat la masă de către d-na G...

— Dar...

— Niciun dar. Așa suntem noi *aistia* din Fălțiceni.

Cum sunt de principiu să nu mânăno prin restaurante când mi se prezintă ocazia să fiu invitat la o masă gospodărească, am primit invitația d-nei G...

— Bravo! d-le Popescu, așa te vrem și noi. Nu! așa că după masă o să avem ferioarea de a vă auzi vocea?

După masă, masă care se prelungea pînă la ora 2 p. m., când am intrat în salon, am găsit acolo și alți musafiri. Venise Diaconasca, Preoteasca și Rășcoana cu fetele. Ochii tuturor erau atinșiți asupra mea. După ce am luat cafeaua și după ce m'am seuzat de vreo cincizeci de ori că nu pot cânta, am vrut să părăsesc această simpatică societate. Ți-ai găsit! O vădană care suferea mai bine de 40 de ani de dilatație de stomac, m'a ținut mai bine de o oră, ca să-mi explice boala, și nu m'a lăsat din ghiară pînă ce nu i-am proscris o rețetă. În viața mea numai medicină n'am urmat, dar ce să fac? Așa a fost voința telegrafistului, să mă recomand doctor.

— Să mergem acum la Icoșoia, imi șopti ciceronele meu. Are și ea o fată și un fonograf. O să petrecem de minuno și acolo.

La Icoșoia am petrecut de minuno. Fono-

graful care emite perfect vocea unui doctor din Fălțiceni mi-a delectat urechile. Mama mi-a făcut cafea amară, iar fata ochi dulci.

Și aci am fost rugat să cânt, dar am scăpat mai ușor, căci în odaie de alături capul familiei suferea de migrenă.

Am petrecut așa de bine, încât uitasesm cu totul scopul venirii mele la Fălțiceni. Spre seară, am mers la ruda mea. Nu venise. Vecina de dimineață era în portită:

— Nu s'a întors d. X. Desigur că nu mai vine la noapte.

I-am cerut geamantanul.

— Puteți să dormiți la mine. La oțel e așa de scump și pleoșnițe...

Cum sunt de principiu să nu refuz niciodată ospitalitatea unei dame...

CAZABAN

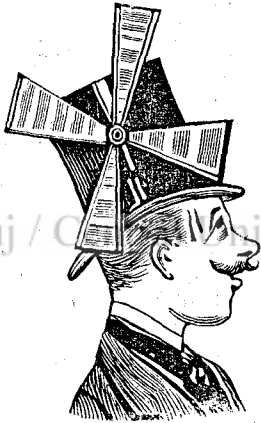

SOCIETATEA IGIENICĂ ANONIMĂ „MORIȘCA”

Contra igrasiei la cap

ne trimite spre publicare următorul prospect, pe care ne grăbim a-l recomanda celor interesați:

Lipsa unei canalizări sistematice în țara noastră a făcut ca igrasia să se sue pînă și în capetele oamenilor.

Indiferența guvernului și igieniștilor noștri a făcut ca această igrasie să ia proporțiuni considerabile și să amenințe o inundație completă a inteligenței țării noastre.

Pentru prevenirea și vindecarea răului, s'a constituit în București o Societate Anonimă, compusă din cei mai mari oameni de știință, și în urma discuțiilor avute în sinul acestei Societăți, s'a propus fabricarea unei pălării sistematice, care să ventileze într'un mod permanent creurul. În acest scop face apel și la dv. rugându-vă ca în interesul sănătății publice să răspândiți uzul acestei pălării, dând dv. oel d'întăiu exemplu.

Pe lângă toate avantajele igienice, această pălărie mai are și un altul economic, acela de a servi pentru toate sezoanele.

Modificări se pot face pentru dame, militari și cler.

Soliditatea și eleganța acestei pălării sunt garantate de Casa Gélot din Paris, iar depositul general se află la Institutul Meteorologic din București și la toate morile de vânt din țară.

Se vinde cu prețul fabricii.

CRITICA LITERARA

DE
G I O N

(Asupra unui volum de versuri de curând apărut)

Volumul ce analizez,
Pe cât colo,
Ne amintește d'un poet:
De Boileau.

Iertare, dacă te evoc,
Ilustru bard,
Ilustru critic literar,
De boulevard.

Iertare, dacă ți amintesc
Numele n van,
Poetule, tu, cel mai fin
Parizian.

Iertare, pentru că te-aduc,
Ca ntr'un bazar,
Iertare pentr'un descendent
Al lui Ronsard.

Pe vremea când eram student,
Aveam un scop,
Și vizitam adeseori
Café Procope.

Acolo am văzut Români
Și pe d'Asty;
Ce voce! am strigat uimit
Eū, sapristi!

D'aci, mergeam la Panthéon,
La cei apuși;
Pe Sena mă plimbam ades
In *bateau-mouche*.

Volumul ce analizez,
Et j'en ai l'air,
Ne amintește, cum am zis,
De Baudelaire.

O! Dora d'Istria, te-admir
Și te citesc...
Poemele or cât de lungi
Mă mnebunesc.

Levantule inaripat
Cu mi de flori,
Cu valuri care imi aduc
Mie scrisori

De la neramzi și portocali
Etcoetera,
Ce cântă n frunze note dulei:
Deri, dera.

Din virf înalt de minaret,
De pe catart,
Zăresc departe marinari
Și pe Jean Bart...

Volumul ce analizez,
Cu gând senin,
Ne amintește, cum am zis,
De Lamartine...

Poeților cu plete lungi,
Cu ochii duri,
Imi anunții, când vă citesc,
De trubaduri.

D'acci copiii rătăcitori
Prin muntii, prin văi,
Ce-aveau chitară ș'alt nimic,
Etern flăcăi.

Și fetele de împărat,
Când îi vedeau,
Le trimiteau câte-un suris,
Atât puteau...

Iar norii cari trec pe cer
Și paserii mi
Duceau ecouri de cântări,
De melodii.

Volumul ce analizez,
Chiar eu, eu, Gion,
Ne amintește, cum am zis,
De Lord Byron.

Amurg fatal

Nu voese să mă descurt ca să 'mi fac reclama falacioasă; dar sunt băiat gicea; cine nu crede n'are decât să 'mi ceară fotografia, făcută de cel mai fin fotograf din Capitală, și pe dată se va convinge. Ori cine mă vede capătă în inima 'i o simpatie, pe care aș putea-o numi violentă, dacă n'aș fi modest, și care, în tot cazul, s'ar putea compara numai cu simpatia pe care o trezește un Rege viteaz în poporul Său iubit.

Trebue să vă mai spun că'mi completez acum înaltele studii universitare și sunt idealist, adică am un ideal social incomparabil de înalt, ceva ca muntele Himalaya pe lângă dealul Mitropoliei; sunt și elocuent,—dar vă rog să nu vă inchipuți că valurile elocuenței mele curg ca ale pirișului de munte, mic, d'abia murmurând, din contra, sunt ca ale Dunării, când se umflă de desghetul zăpezilor, sau mai bine, ca ale Mării Negre revoltate.

O, când îmi prind bine ochelarii pe nas și mă las în voia torentelor oratorice ce mă năpădesc, o impresionez pe prea iubita și stimata domnișoară Eufrosina Mihăescu într'un mod atât de plăcut, și plăcerea aceasta devine așa de mare și vie, în cât nu'și poate opri strigătele de admirație și de bravo!... când sfârșesc!... Chiar surioara ei Elena, care e măritată și seamănă cu Eufrosina ca două picături de cerneală violetă, chiar ea ține foarte mult la mine.

Însă, înțelegeți dv. foarte bine, nu v'am dat atâtea detalii precise decât spre a găsi un mijloc ca să vă mărturisesc o taină: și eu admir pe d-ra Eufrosina, și ea mă impresionează în mod plăcut; iar plăcerea asta s'a transformat de astă iarnă pînă acum într'un jeratec imens, care 'mi prăjește, aș putea să zic, inima, — dar văd că surideți!...

Puteți suride.

Astfel, făcui tot posibilul ca să ne'nțlnim înainte de-a ne despărți pe vremea vacanțelor mari, prea mari; și ou atât mai mult puneam eu preț pe această întrevedere solemnă, cu cât iubita mea e fată cu ideal,—căci zice un autor mare al nostru:

„Femeea e centrul împrejurul căruia gravitează omenirea: ea ne dă viață, ea ne încălzește și tot ea ne ridică sufletul și inima în momente grele.“

Drept graț-ai, magistre,—iar eu tocmai de-așa ceva aveam nevoie: să mă 'ncălzească puțin iubita mea, să'mi ridice sufletul și inima... unde, și pînă la ce înălțime anume, n'aveam dreptul s'o întreb, dar fapt e că moralul meu nu putea rămâne comprimat cât țin vacanțele.

I-am trimis o scrisorică și ea'mi răspunse, prin același mesager, următoarele pline de balsam cuvinte:

„Iubitul meu,

„Diseară, pe la orele 8 și jum., voiți protexta că mă duc la o amică, să'mi ia adio și niște cărți, așa că vom putea să ne înțlnim un ceas în deplină libertate.

„Te doresc, o ta

„Eufrosina“

Superb!... Am dat un bacșiș gras mesagerului, m'am îmbrăcat cu hainele cele mai bune, mi-am pus jobenul în cap și am plecat, „ușor și vesel, să duc iubitei un buchet“, odată cu cea mai focoasă declarație de dragoste ce s'a putut pronunța vreodată pe acest pământ negru de păcat.

La 8 fix eram în colțul străzii Teilor, de unde se vede bine casa sorii Eufrosinei. Ea ora pe trotuar. Silueta i se desina admirabil în clar-obscurul amurgului și'mi amintii într'o clipă cum am cunoscut-o...

Eram la Universitate, sus pe scări. Parcă o văd cum urca scara! Corpul ei înalt, svelt, plin de viață, se mlădia ca o ramură de orin; pălărioara, așezată ou atăta gust

fin deasupra părului ei bogat, și rochia 'i neagră, tăeată cu atăta artă, se potriveau par'că de minune cu corpul, care înfățișa însăși arta cea mai desăvârșită a naturii; în mersul ei era atăta nespūsă grație, și cu cât se apropia de capștul scării, unde steteam eu fermecat, un parfum disoret îmi anunța par'că delicata floare ce avea în curând să înflorească lângă mine. Încă două trepte și iat-o în oapștul scării!... Obosise: peptul ei se ridica și se lăsa ca o mare în zbuclum,—ceva ca valurile elocuenței mele,—în dreptul micuții sale gurițe voalul tremura fermecat pe cadența respirației!...

Așa am cunoscut-o întâiu.

Ah, dar iat-o că oprește tramvaiul și se urcă... Aștept... Mă ure și eu plin de visuri și iluzii.

— Bonsoir, zic foarte politicos.

— Bonsoir, răspunde glăsciorul ei amabil, în timp ce ochii îi sticleau printre găurelele voalului.

Eū îmi potrivii ochelarii pe nas și mă hotărîi să încep a 'mi destăinui inima; dar o simțire stranie mă cuprinsese, un fel de ferbințeală mă luă de la subțiori, pe sub coaste și se concentră cu violență în gitlej, tăindu'mi pofta de vorbă.

Noroc că veni conductorul să ceară taxa, mai exact taxele, căci le-am plătit pe amândouă eu o vedită emoțiune.

Prin strada Teilor am început să'mi viu în simțiri, iar prin strada Sfinților mă îndrumai pe calea cea bună, de și, la dreptul, nu 'i pomenii nici de scrisorică, nici de marea fericire ce mi-a dăruit prin ea... Vorbeam despre vacanță:

— O să petreci minunat!

— Da, așa cred; am auzit că Băltăteștii e o localitate admirabilă; voiți respira aerul întăritor de brazil și mă voiți desfăta în mijlocul naturii negrăit de frumoase!

— Ah, cât te invidiez!...

— Dumneata nu pleci nicăeri, domnule Costică?

— Nu, și când gândesc că voiți fi singur-singurel ca un euc în Babilonia aceasta modernă, mă apucă un fel de revoltă, pe care foarte anevoe mi-o pot stăpăni...

— Nu'î nimic, domnule Costică, ești tiner înoc; de-acum vei trăi în lume!... Trebuie să fii plin de speranțe, nu așa, la orice mică nemulțumire în viață, să te chinuești, să'ți strici nervii, să desperezi!

Asculta cuvintele ei înțelepte, cari mă transportară.

— Îți mulțumesc!... Îți mulțumesc!... O, dacă ai ști cătă mulțumire torni în sufletul meu obidit, cătă fericire!...

— Nu'mi face atâtea complimente; omul e un animal social, cum zice Zola, și prin urmare, dacă putem să ne ajutăm cu sfaturii, de ce să n'o facem?!?

Vorbele ei îmi răsunaū la ureche ca un cânt de privighetoare și o dulce amețeață mă cuprinsese.

— Ah! zisei eu transportat, de aceea te iubesc eu atât de mult, d-șoară!

Ea se depărta puțin de mine și privi speriată în jurul.

— Da, te iubesc și voiți să fii a mea, iubita mea! scumpa mea! murmurai eu privind-o cu pasiune.

— Domnule, nu repeta vorba aceasta, căci oprește tramvaiul și mă dau jos. În tot cazul e o impertinență: după ce mi-ai plătit taxa, să mă faci s'alerg pe jos tocmai la fabrica Oppler!...

— Te rog...

Dar tramvaiul se opri, și ea sări repede jos. Eū o imitai.

— Te rog, nu te supăra! cea mai sincoră pasiune 'ți vorbește prin gura mea!

— Domnule, văd că te întreci; ia seama cu cine vorbești.

Eū însă, beat de amor, o string de mânășită, șoptindu-i:

— Cel puțin, o sărutaro îmi promiți că'mi dai?... da?...

Însă, în loc să răspundă da, mi-a dat cu umbreluța de 'mi-a turtit jobenul.

— Să'ți fie rușine, mălăeșule, să faci asemenea propuneri scandaloase unei femei măritate și ou doi copii!

Pricepând, — vai! așa de târziu, — mistificația, chemând toate blestemele Cerului asupra ochelariilor mei păcătoși, fugii, doborât de rușine și remușcare...

FARMAZON

Improvisto...

Tu iar îmi ceri o poezie,
Dar noi suntem în așa caz...
Că poezii pe nemăncate,
Mă crede, draga mea, n'au haz.

Tu iar îmi ceri câteva versuri,
Câteva strofe ș'alt nimic...
Dar, crede-mă, pe nebute,
N'au niciun farmec, niciun șic.

Și totuși, iată trei cacte
Pîn' să te sature să citești,
Să'mi zici și tu în fine: „Dragă,
Să nu mai scrii, de mă iubești!“

TELEOR

R A B A T

La un decorator de pompe funebre:
„Mușterul. — 75 de lei sicriul acesta?... Cam scump!...

„Negustorul. — Regret, dar nu putem mai eștin; dacă luați însă două, vi le lăsăm ou 70 lei bucata.“

Dlui Radulescu-MOTRU

Directorul „Revistei-Nouă“

Aū nu e destul că'ți vin zilnic gramezi
De nuvele, poeme, sonete?
Vrei încă pe-atâtea plăceri să'ți creezi
Știrind un concurs benevol de cirezi
Inarmate cu toc și cu plete?

Arătându-le galbeni frumoși și rotunzi
Redeștepti cavalerii visării,
Și'n bălți literare de-o fi ne 'nfunzi,
Gândește-te că mâni vei avea să răspunzi
Înainte copiilor țării!

Nu duce 'n ispită nepoții romani,
Dând zestre la muze române!
Dacă ai de prisos ceva sume de bani
Imparte mai bine la oamenii sărmani,
Cari n'au nici de-un codru de pâne!

Cu trei mi de lei aș susține modest
Treizeci de familii o lună.
Știi bine că anul acesta-i funest,
Că multă mor de foame și dec, pentru rest,
Dă'ți iar osteneala ș'adună.

Atunci o s'auzi înălțându-se 'n cor
Spre tine un cânt de iubiro,
Și glasul hămăndului fii din popor
Suna-va mai dulce, de nu mai sonor,
De cât lire sunând pentru lire!

Aū nu-i vozi pe stradă, uscați și lihniți,
Trîndu-se-abia pe picioare?
Și spectrele acestea cu ochii ești,
Și plânsul a mi de copii hămesiți
Nu'î sfârșie inima oare?

Sunt oameni ș'aceștia, sunt oameni tui;
Ce triste priviri îți aruncă!
Ei nu cer pomana de trei mi de lei
Ca să 'ngiro gogoși despre flori și fomi...
Ei cer să trăiască prin muncă!

Tăcut-aŭ un timp poetaștrii, și toți
Constatăm cu neșpusă plăcere
Că oamenii 'și cată existință de negoț,
Când iată că vii dumneața și ni-i scoți
C'un gest imprudent din tăcere!

Aŭ nu te-ai gândit c'aŭ să vină potop,
De sus, din Carpați, pînă 'n vale,
Poeti biciuind pe Pegas în galop,
Și toți inspirați de poeticele scop
De-a primi, fără muncă, parole?

Nu! n'a fost destul câte versuri aŭ curs,
Trebue să stîrnești inundații!
O să scrii cel puțin o cî, „pentru concurs”,
Ca să fim preveniți că sunt labe de urs
În loc de „picioare” cu grații?

Ascultă mai bine; ia banii frumoși
Și 'mparte-i la lumea săracă.
Pr'sosul (?!) dă-i celor ce sunt de prisos,
Dar pune-i să jure, spre-al țării folos,
Că de-azi înainte-aŭ să tacă.

HORS CONCOURS

NENOROCITUL!

Geametul unui biet cerșetor, ghemuit pe scara de peatră a bisericeii, induioșă inima'mi creștinească.

Mă oprii și'l privii.

Pentru el viața era o noapte vecinică; el nu putea să admire albastrul cerului, nici simfonia chromatică a pajistelor brodate cu flori ca niște chilimuri dumnezești; el nu se putea bucura de splendorile naturii...

Nenorocitul era orb!

Incapabil să-și agonisească pâinea de toate zilele prin muncă, cu desăvîrsire incapabil, pentru că n'avea decât mîna stîngă; dela umărul drept ațirna jalnic în jos numai mînica unei bluze zdrențuite și murdare...

Nenorocitul era și ciung!

Și cu atît mai cumplite îl apăsău aceste două infirmități, cu cît el nu putea să-și spovedească niminui durerile ce-î sfîșieau sufletul; nu putea să câștige compătimirea oamenilor, zugrăvindule prin cuvinte îngrozitorul blestem al amarei sale existențe...

Nenorocitul era și mut!

Infiorat, virii mîna 'n buzunar, seosei o monedă de cîine parale și, cu ochii umezi de lacrimi, o depuse în palma uneii mîni a nenorocitului.

Pleacă apoi; dar d'abia făcui câțiva pași, și mă oprii pironit locului de-o remușcare ce-mi cutremura inima ca un fulger...

De ce i-am dat numai cîine parale nenorocitului cerșetor? Ce 'nsemnează pentru mine un frane? Hai, să-i dau un franel!

Mă apropiă din nou de cerșetor și'l contemplăi...

Nenorocitul ținea moneda ce-î dădusem întro degetele mînei drepte, se uita la ea cu atenție și exclamă supărat:

— Cîine paralo și încă găurit!...

Ce măgar!

... În culmea remușcării, m'aplocăi

spre sârmanul orb, mut și ciung, îi luaî banu 'napoi și-i trîntii o palmă s'auză cîinii 'n Giurgiu...

Căci, uitasem să spun, nenorocitul era și surd, cum am aflat mai pe urmă!

TARASCON

FANTAZIE

Ce de lume! Atrage Mitică Georgescu la grădină toată suflarea-mai puternic decît un magnet.

Aŭ și dreptate oamenii, ce să le zici! Te supără o amendă, te încălzesc niște ochi dulci, te amărăște o soacră—te duci să le înnecei pe toate într'un pahar cu bere sau într'un mișmaș, dacă nu s'or fi înnecat în ele mai nainte oarecarî simpatice mîci sburătoare.

Aici se uită toate pînă și criza.

Ce nesimțitori! Îmi zic eu, șezînd mai de-o parte pe o bancă și vîzîndu-i cum petrec. M'aș prinde că n'aŭ un fir de nerv și că nu le curge în artere niciun pic din sângele lui Traian.

Lîngă mine, la capul băncii, se așează o respectabilă mătoană, care suflă ca o locomotivă. Mă scol și plec.

Singurătatea în care mă afund îmi dă idei sinistre, bizare...

Ultima nereușită în solicitarea unui post vacant mă face să turbez.

Privesc cerul cu o ură adîncă. Oh! Doamne, cum țiaș cere eu cont de toate rîntățile astea! De s'ar putea măcar să te dau în judecată! Dar cum, pe cine să trîmț cu citația, că nici un portărel n'o să consimță să dea otul popii numai de dragul de a mă servi! Atunci dar? Să vii eu acolo, să ne răfuim.

Destul! Mi s'a umplut cupa suferințelor de pelinul desiluziei!

O scrisoare procurorului, un glonț de pușcă și adio, *ma-stella!*

Dar mai întăiu să-mi fac planul, cam ce fel o să mă presint.

Iacă. Intru în cer și aștept la poarta raiului; bat, dar nu mi se deschide; caut soneria, dar nu se pomenește; destul rău face electricitatea pe pămînt, n'o mai introduce și'n cer.

Aștept... și ca să nu mi se pară timpul lung, staŭ pe peatra pe care a stat Adam, plîngînd cu lacrimi de foc, cînd i s'a suprimat funcția de intendent, fiindcă mîncase nu știu, ce fel de poame.

Iată că vîd venind spre mine un moșneag. Inima începe să-mi bată, curajul îmi slăbește. De cine s'ntreb eu? N'apuc să mă gândesc bine, și moșneagul mă întreabă:

— Ce cauți pe aici?

— Am o reclamație...

— Cătră cine?

— Cătră Dumnezeu!

— N'are timp acuma.

— Atunci, Domnul Christos.

— E dus în vilegiatură.

— Nu crez, zic eu, să se fi dus iar pe pămînt.

— Tacă-ți fleoanca, măgarule!

FuriOS de insulta moșneagului, vreau să ripostez, dar de-odată aud niște accente melodioase:

Șapte găște potcovite,
Lele, draga mea,
Aŭ plecat să se mărite,
etc.

Și ca un ecoŭ al cîntecului, trec pe dinaintemîi un stol de... candidate, șapte la număr, mi se pare, că de nostime ce erau îmi jucaŭ înaintea ochilor de mi se părea că sunt la c'nematograf.

Am găsit soluția strig eu. Tuse, junghiu, criză, polițe, bătăturî, toate, toate se vindecă în scurt cu o zestre grasă și cu o cucoană nostimă, sic chiar anostă.

Și acum, scumpa mea muză, condu-mă în-

spre damicela cu ochii de-azur, cu pîrul de beteală, cu dinții etc. etc.

Necazul e dela diavolul și, cît vor fi pe pămînt damicele și zestre, nu trebue să despere un june, nici atunci cînd apa'i va intra nepoftită în cipicî, sau cînd halnele vor începe, conform igienii, să aibă ventilații. MENELIC.

INCREDIBIL

Un doctor eminent a descoperit de curînd că cea mai reușită imunizare față cu turbarea s'ar dobîndi prin inocularea cu creer de poet sinucis (*serum tha nasense*) sau cu bale de jurnalist infuriat.

Infandum!

Oricît de nedoctor și de neeminent ar fi cineva, tot se îndoește de eficacitatea celor două substanțe în profilaxia turbării, de-oare-ce prima se găsește foarte cu greŭ (din 20 de capete abia s'a putut extrage ca 30—40 grame de creer, restul fiind apă, gîrgăuni, gogorițe și alte aliaje de organisme și anorganisme); iar a doua — balele de jurnalist infuriat — e prea otrăvitoare pentru a fi întrebuințată fără teamă de intoxicație. Experiența a dovedit că 0,000% din această substanță, disolvată într'un decalitr de apă de Dimbovița, e deajuns pentru a omori mai multe mi de muște; cu 10% se omoară un cal, cu 20% orice cioclu, iar cu 50% oricare confrate de idei. Un jurnalist infuriat, scuipînd mai zilele trecute pe un adversar de opinie, l-a ucis pe loc; un altul, scuipînd în lacul Cismegiuului, a ucis toate broaștele.

Așadar, nu poate fi vorba de un progres al profilaxiei ori terapeutice, ci de o simplă, dar senzațională descoperire: aceea de a se fi găsit urmă de creeri acolo unde credeam că sunt numai greeri... și atîta tot.

FELGER

Tot Mitică

La cafenea.

Mitică. — Băete, un jvart!...

Chelnerul pleacă să execute comanda.

Mitică. — Băete!

Chelnerul se'ntoarce.

Mitică. — Să fiu mai negru!...

La birt, după dejun.

Mitică (la plecare, către băiatul care a servit). Băete, mi se pare că mi-a picat o băneuță; vezi, dacă o găsești, mi-o dai deseară; dacă n'o găsești, ia-o tu bacșiș.

— Ce zici, Mitică, mai plouă astăzi?

— Nu pot pentru ca să mă pronunț monșer: m'am tîmădui de bătăturî.

Mitică (tachinînd pe o jună amică telegrafistă). — Las' că te știm noi pe dumneața ce crudelă ești...

Amica. — Cum crudelă, musiu Mitică?

Mitică. — Par'că noi nu știm cum bați depoșile!...

al unui Reporter român.

